

Kohalikud omavalitsused

16.01.2025 nr 2-1/43-1

**Toetused omavalitsuste kriisivalmiduse
suurendamiseks ja elanikkonnakaitse võimekuse
tõstmiseks**

Austatud linnapead ja vallavanemad

Möödunud aasta oktoobris jõustunud hädaolukorra seaduse muudatus tõi kaasa elutähtsa teenuse korraldajate ringi laienemise kõigi 79 kohaliku omavalitsuse üksuseni. See tähendab seda, et kohalike omavalitsuste roll kriisiolukorras oma elanikele eluliselt oluliste teenuste ja seeläbi kogu turvalisuse tagamisel kasvas. Vajalik on tagada omavalitsuse korraldada olevate elutähtsate teenuste toimepidevus: kohalikud teed, veevarustus, kanalisatsioon ja kaugküte. See hõlmab omavalitsuse riskianalüüsi ja hädaolukorra lahendamise plaani koostamist ning kriisiõppuste korraldamist. Siinkohal soovin rõhutada, et Siseministeeriumi eesmärk ei ole siin kohalikele omavalitsustele volitusi ja kohustusi meelde tuletada, vaid koostöös Päästeametiga omavalitsuste toimepidevust ja ülesannete täitmist toetada. Niisamuti on eesmärk toetada kohalike omavalitsuste valmisolekut ja võimekust oma elanikke mistahes kriisi korral paremini ette valmistada ning seeläbi aidata teil tõsta turvatunnet nii kohalike kogukondade, aga suures pildis kogu riigis tervikuna.

Sellest tulenevalt eraldab Siseministeerium järgmise kolme aasta jooksul (perioodil 2025-2027) kokku 2,25 miljonit kohalike omavalitsuste kriisivalmiduse tõstmiseks. Toetus ühe kohaliku omavalitsuse üksuse kohta on 9493 eurot aastas, mille keskne mõte on toetada kohalikke omavalitsusi vajaliku ekspertiisi ja tööjõu kaasamisel, et hädaolukorra seadusest tuleneva kohaliku omavalitsuse kasvavaks rolliks paremini valmis olla. Näiteks saab tegevustoetusega aidata kaasa võimalusele katta kriisireguleerimise eest vastutavate isikute tööjõukulusid. See võimaldab lisaks omavalitsuse kui elutähtsat teenust korraldava asutuse ülesannete täitmisele aidata kaasa koostööle riigiasutustega kriisideks valmisoleku vaates laiemalt ning samuti elanikkonnakaitse küsimustes. Tegevustoetuse väljamakse aluseks on siseministri käskkiri ja eraldi toetusvooru ei korraldata.

Samuti jätkuvad erinevad toetusmeetmed omavalitsuste kriisivalmiduse suurendamiseks ja elanikkonnakaitse võimekuse tõstmiseks:

- koostamisel on toetusmeetmed korteriühistutele kriisivalmiduse suurendamiseks, et võimaldada neil soetada elektrigeneraatorid koos vajalike ühendustöödega ning

- kohalikele omavalitsustele, et suurendada toimepidevust evakuaatsioonikohtades, kerksuskeskustes ja lasteaedades, mis omavad kriisiolukorras olulist rolli;
- 2025. aastal jätkub sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) kaudu kodanikuühiskonna innovatsioonifond omavalitsuste ja kohalike kogukondade koostöö toetamiseks. 2025. a on fookusteemaks endiselt elanikkonnakaitse ja selle võimekuse tõstmine kohalikul tasandil (meede on hetkel planeerimisel);
  - toetame perioodil 2023-2026 Siseministeriumi kodanikuühiskonna valdkonna strateegiliste partnerite Eesti Külaliikumine Kodukant ja Eesti Rahvaülikoolide Liit ning MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused kaudu nii kogukondi kui kohalikke omavalitsusi, eesmärgiga tõsta kogukondade teadlikkust ja valmisolekut kriisides hakkama saamisel, sealhulgas kohalike omavalitsuste teadlikkust kogukondade kaasamise võimalustest;
  - aastani 2027 jätkub Siseministeriumi projekt “Ennetava ja turvalise elukeskkonna arendamine“, mille eesmärgiks on kohalike omavalitsuste üksuste turvalisuse valdkonna kavandamise ning võimekuse arendamine.

Mõistan, et viidatud hädaolukorra seaduse muudatustest tulenev kasvav vastutus ja roll ning kaasnevad ülesanded võivad esmapilgul mõjuda koormavalt. Samas on oluline mõista, et nii elanikkonnakaitset kui ka riigi kriisikindlust silmas pidades on paratamatult kohalikel kogukondadel ja omavalitsustel ääretult tähtis roll. Just kohaliku tasandi ettevalmistus ja kriisiteadlikkus on see, mille kaudu tõsta elanike kriisiteadlikkust ning neid kaasata. Pealegi aitab kohaliku omavalitsuse ettevalmistus ja teadlik tegutsemine keerulises olukorras ka riigi keskvoimul ja ametiasutustel oluliselt tõhusamalt kriisis appi tulla ja seeläbi inimeste turvalisust ja heaolu tagada. Seetõttu soovingi siseministrina täna olemasolevate vahendite piires aidata maksimaalselt kohalike omavalitsuste kriisikindlust kasvatada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

Lisa: siseministri 15.01.2025 käskkiri nr 1-3/4 „Sihtotstarbelise toetuse eraldamine kohalike omavalitsuste üksustele kriisivõimekuse suurendamiseks aastal 2025“

Teadmiseks:
Päästeamet
Riigikantselei
Regionaal- ja Põllumajandusministerium

Marko Põld 6125261
marko.pold@siseministerium.ee